

Diarré och eller kräkningar inom förskolan

Information till föräldrar och anhöriga

Akut diarré och kräkningar är vanligt i förskoleåldern. De flesta infektioner läker ut av sig själva. Med begreppet ”diarré” avses tre eller fler lösa avföringar per dygn, inte nödvändigtvis vattentunna. Om flera barn insjuknar samtidigt eller inom en kort tidsperiod, med liknande symtom är det angeläget att ta reda på om det finns en gemensam smitta, och finna vägar att bryta smittan.

Orsaker

Både virus, bakterier och parasiter kan ge upphov till dessa akuta mag- och tarmsymtom. Calicivirus är den vanligaste orsaken till utbrott med magsjuka inom barnomsorgen. Dessa virusinfektioner benämns ibland som ”vinterkräksjuka” trots att insjuknande kan ske under hela året. Andra orsaker bör även övervägas, främst salmonella eller andra tarmbakterier. Vid diarré under längre tid hos flera barn bör tarmparasiter som t.ex. giardia uteslutas.

Smittvägar

Smittsamheten är i allmänhet stor, särskilt vid virusorsakad magsjuka. Smitta sker från tarminnehåll eller kräkningar, genom direktkontakt med sjuka personer och/eller förorenade kontaktytor (handdukar, leksaker, handtag etc.) och via smittad föda eller vatten. Calicivirus har visat sig vara smittsamt i minst 10 dygn på livsmedel som ej värmts upp och ibland ännu längre tid på otvättade textilier. Magsjuka kan också smitta genom aerosol (små droppar i luften) som sprids vid kräkning och som inandas eller faller ner på mat.

Inkubationstid (tid från smitta till debut av symtom)

Oftast kort, 1-3 dagar vid virusorsakad magsjuka. För en del andra orsaker kan inkubationstiden vara längre.

Hygienråd

- God handhygien. Tvätta händer med tvål och vatten efter toalettbesök, efter blöjbyte och före måltid.
- Smittade/sjuka personer ska inte hantera livsmedel.
- Lägg på toalettlocket innan spolning.
- Blöjor läggs i plastpåse som knyts ihop och kastas direkt.
- Håll tvättställ, kranar, toaletsits och spolknopp rena.

Behandling

Det är viktigt att barn med vattentunn diarré och/eller många kräkningar får i sig tillräckligt med vätska i kombination med salt och socker. Vid vissa särskilda infektioner kan mer specifik behandling övervägas.

Ska barnet stanna hemma?

Ja. Barn med magsjuka (diarré eller kräkningar) ska inte vistas inom förskolan. Barnet kan återgå till förskolan när det ätit normalt och inte kräcks eller haft diarré på minst 48 timmar. I magsjuketider kan smittspridningen inom förskolan begränsas genom att även syskon till sjuka barn stannar hemma.

Observera

Snabb rapport till ansvarig om barnets sjukdom kan göra att smittspridning minskas och eventuella utbrott förhindras. Om barnet har varit utomlands och fortfarande har diarré när det förväntas återgå till förskolan, ska man först kontakta sjukvården för eventuell provtagning. Barnet måste vara återställt och utan tarmsymtom under minst 48 timmar innan återgång till förskolan.

För mer information se Socialstyrelsens bok [Smitta i förskolan](#) på www.sos.se

Författare:	Leif Dotevall Marianne Bengtsson	Smittskyddsenheten Smittskyddsenheten
Godkänt:	Ledningsgruppen	2011-09-22
Reviderat:		